

Lokacija vsak dan, udi ob nedeljah in praznikih, jutraj. — Uredništvo: nica
sv. Frančiška Asiškega štev. 20, I. nadstropje. — Dopisi naj se pošiljajo ured-
ništvu. — Nepriljubljena pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. —
Izdajatelj in odgovorni urednik: Stefan Godina. — Lastnik koncesij lista
Edinosti. — Tisk tiskarne Edinosti. — Naročnina znaša na mesec L 3.—, pol
leta L 18.— in celo leto L 33.—. — Telefon uredništva in uprave štev. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 10 stotink. — Oglasi se računajo v
širokosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov min po 20 stot;
osmrtnice, zavarila, poslanice in vabila po 40 stot, oglasi denarnih zavodov min
po 80 stot. Mali oglasi po 10 stot. beseda, najmanj pa L 1.—. Oglase sprejema
informatni oddelček Edinosti. Naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi
Edinosti. Uprava in informatni oddelček se nahajata v Trstu, ul. sv. Frančiška As. 20.

Mirovna konferenca.

Nemčija se uklanja sil.

PARIZ, 24. junija. Danes je včeraj zvečer poslat Clemenceau naslednje noto:
«Versailles, 23. junija 1919. Gospod predsednik
Minister za zunanje zadeve mi je ukazal, da spo-
ročim Vaši ekselenciji tole: Vlada nemške re-
publike, razočarana vsled zadnjega sporočila za-
vezniških in pridruženih vlad, smatra, da so te-
sklepte, da Nemčiji vsilijo sprejem tudi tistih mi-
rovnih pogojev, ki četudi nimajo realne važnosti,
nameravajo odvzeti nemškemu narodu njegovo
čast. Ni nasilja, ki bi moglo uničiti čast nemške-
ga naroda. Nemški narod po groznem trpljenju v
zadnjih letih nima sredstev, da bi branil svojo
čast z materialno akcijo. Vlada nemške republi-
ke se uklanja vsilji sil — ne odpušča se pa pra-
vici, da sodi s svojega stališča o nezaključeni kri-
vičnosti mirovnih pogojev — ter izjavlja, da je
pripravljena sprejeti mirovne pogoje, ki jih na-
lagajo zavezne in pridružene vlade, in da jim pri-
trjuje.»

Nemci podpisajo mirovno pogodbo, toda...

PARIZ, 24. (Po «Lavoratore»): Buržoazijski
listi se strinjajo v mnenju, da Nemci podpisajo
mirovno pogodbo, samo da se izognejo popolni
izvršitvi pogojev.
«Matins» piše, da bi Nemci, če bi bili izpreme-
nili svoje nazore, odpuščeno priznali odgovor-
nost bivše vlade in bi pripadli postopanje proti
Viljemu in drugim, ki so odgovorni za vojno.
«Echo de Paris» predvideva kakšno presene-
čenje s strani Rantauza, ki bo baje dal podpisati
mirovno pogodbo samo po von Daniehu, vrhovnem
predsedniku delegacije, da na ta način odvzame
podpisu svečanost obelodetja.

Mirovna pogodba se podpisuje v četrtke?

VERSAILLES, 24. junija. Se je sredi prijetja
v avtomobilu ter se je nekaj časa zadržal pri
nemški delegaciji. Neki član delegacije je izjavil,
da je Dutasta prošil, da se podpis mirovne pogo-
be določi na četrtke. Pripomnil je, da četrtno
ima pooblastilo, da podpisuje mirovno pogodbo v
imenu Nemčije, smatra vendar, da more v tako
težkem slučaju predstavljati Nemčijo samo eden
član novega kabineta, ki bo s svojim podpisom
obvezal nemško vlado na odgovornost.

Kako je bil priobčen svetu četvorica sprejem

mirovne pogodbe.

PARIZ, 23. Svet četvorice je živo razpravjal o
sklepih vsled potopitve nemškega brodovja v
Scapaflowu, ko je vstopil pokolnik Henry, ki je
pripadl nemški delegaciji. Četvorica je dvignila
glave in pogledala s pričakovanjem na pokolnika.
In res: Henry je stopil k Clemenceau in mu
porečil nekakšen list. Clemenceau je vrnil hiter
pogled na spis ter rekel: «Ali to je vendar odgo-
vor, pisen v nemškem jeziku?» — Henry je nam-
reč hotel da prične četvorici čim prej nemški
odgovor, pa je prinesel kar original. Morali so to-
rež poklicati službenega tolmača Mantoua, ki je v
kratkih odstavkih prevajal spis na angleški.
«Tako je doznala četvorica, da se Nemčija ukla-
nja sil in da sprejema pogoje, ki so ji vsi-
siljeni.» Clemenceau se je nasmejal in je ukla-
nil, naj govori zagreje in oznanja prišleku pre-
bivalstvu — mir. Četvorica je zaključila sejo.
Wilson je izrazil željo, naj bi se mirovna pogodba
podpisala jutri, kjer ga čaka «George Washington»,
pripravljen da odpuhne in da ga odpelje v
Ameriko. Tudi Lloyd George, ki bi hotel oditi v
Anglijo, sil, naj se čim prej podpisuje. Sominjo je
javil zavezničkom, da ima sedanja italijanska de-
legacija v Parizu pooblastilo da podpisuje mirovno
pogodbo z Nemčijo, če se bo t. cerimonija vršila.
Preden pride nova delegacija.

Toda Clemenceau ni tako nestrpen. Svečanost
pri tem podpisu ne sme zaostajati za svečanostjo
l. 1871. Bilo bi preveč čedno, če bi se pred za-
stopniki 21. držav prikazal samo 1 nemški zastopnik,
Haniel. Mora se torej zagotoviti, če je Haniel
res pooblaščen, da zastopa nemško vlado.

Bil je poslan poseben sel v Weimar, da ugo-
tovi, če ima Haniel to pooblastilo. Nocoj se je do-
gnalo, da Haniel nima tega pooblastila. Wilson
bo bržkone moral počakati najmanj do četrtka, ko bo
v zračni dvorani versailleskega gradu podpisal
mir, ki naredi konec vojnemu stanju med Nem-
čijo in zaveznički.

Zaveznički zahtevajo, naj se pogodba sprejme
v polnem obsegu.

PARIZ, 23. V odgovor na sporočilo nemške
vlade je dal predsednik konferencie, Clemen-
ceau, izročiti sredi predsedniku nemške dele-
gacije naslednje noto: Gospod predsednik! Za-
vezniške in pridružene vlade so proučile noto
nemške delegacije z današnjega dne ter sma-
trajo z ozirom na kratko odmerjeni čas za
svojo dolžnost, da odgovore nemudoma. Rok,
v katerem se mora nemška vlada definitivno
odločiti glede podpisa pogodbe, traja še manj
od 24 ur. Zavezniške in pridružene vlade
so z največjo pažnjo proučile pripombe, ki jih
je predložila nemška vlada glede mirovne
pogodbe. Odgovorile so vam z vso odkritostjo
in so s svoje strani privolile koncesije, ki so
se jim zdele pravične. Zadnja nota delegacije
ne vsebuje nobenega argumenta, nobenega
maglašenja, ki ne bi bilo že predmet prouče-
nja. Zavezniške in pridružene vlade se smatra-
jo zato obvezane v izjavo, da je čas za razpra-
vo minul, da ne morejo sprejeti, ne pripoznati
nobene izpremembe ali prihrčka, da se čitijo

prisiljene zahtevati od zastopnikov Nemčije
nedvoumno izjavo njihove volje za podpis po-
godbe in nje sprejem v polnem obsegu. Po pod-
pisu bodo zavezniške in pridružene vlade v
smatrale Nemčijo kot odgovorno za izvedbo
pogodbe v vseh nje določbah. Izvolite, gospod
predsednik, sprejeti zagotovilo mojega viso-
kega spoštovanja: Clemenceau.

Vilsk nemškega odgovora na francosko javnost.

PARIZ, 24. Vest, da je Nemčija sprejela mirovne
pogoje, je imela za posledico odpuščeno mani-
festacije po vsej Franciji.
Vsi ministri so sredi prišli k vojnemu ministru,
da se povesele s Clemenceau. Na ukaz kardi-
nala Ametteja so ob 20 oznanjali vsi zvonovi po
vseh cerkvah, podpis mirovne pogodbe. Vojaško
poveljstvo je oznanilo nemški sklep, da podpi-
šejo mirovno pogodbo, s topovskimi salvi in z
žvižgom sirene na javnih spomenikih, ki so v vojni
naznanjali napad zrakoplovov.

Pariz je sprejel vest o podpisu mirovnih pogo-
jev s istim veseljem, kakor vest o premirju. Ve-
liki mestni bulvarji so kazali isto živahnost, kakor
na dan premirja. Stevilne skupine so komenti-
rale to vest. Zbrali so se nepregledni obhodi,
v katerih so bili vojski, civilisti, ženske in otroci,
ki so z velikim veseljem, z vzklikanjem in pe-
tjem hodili po glavnih ulicah. Prikazali so se
težki avtomobili, polni ameriških vojakov, ki so
prepevali himne in narodne pesmi, sirene na av-
tomobilih so žvižgale, a za avtomobili je vlekle
množica nemške topove.

Kavarni, kjer so orkestri igrali himne in patri-
otične pesni, so bile mlačne. Hotel de Ville je
bil slajno razsvetljen, a pred njim, kakor tudi po
drugih trgih, so se vršili živahni plesi. V komični
operi je med predstavo orkester igral nacionalne
in zavezniške himne, a občinstvo je burno odo-
bevalo.

Odgovor Bele Kuhna Clemenceauju.

BERN, 23. Na Clemenceaujevo brzojavko je
Bele Kuhn takole odgovoril: «Predsednik ma-
đarske sovetske republike je sporočil predsedni-
ku konferencie v Parizu, da je mađarska vlada
upoštevala njegovo zahtevo glede ustavljenja so-
vražnosti na čehoslovanskem bojišču, in da so se
dala vrhovnemu poveljniku vojske tozadevna po-
vedla vključ težavam, s katerimi se je ta ukrep
moral boriti. Navzlic temu pa vrhovni poveljnik
čehoslovanske vojske ni spoštoval ukazov zavez-
niških in pridruženih vlad ter je začel napadati naše
čete na zasledenem ozemlju.»

Glede tega vam pošiljam naslednje poročilo po-
pelnika naših čet: «Komisarji Beli Kuhn: Po
vašem ukazu sem ukazal vsem poveljnikom po-
samesnih oddelkov da ustavijo sovražnost. Leti
mi sporočajo, da se je moj ukaz izvršil na cel
čehoslovanski fronti, navzlic temu, da je sovražnik
napadel na vseli črti. Na nekaterih točkah je pre-
sečil naše oddelke in jih razorožil. Vsi deli tega
izjavljajo divjiški poveljniki, da se ne morejo
več smatrati za odgovorne za te napade, ker se v
takih okoliščinah ne more spoštovati povelje, naj
so ustavijo sovražnost, če čehoslovaki napadajo
in ubijajo neoborožene vojske. Vrhovni poveljni-
štvo vas torej prosi, gospod predsednik, da ja-
vite g. Clemenceauju, da poveljnik sovražne vojs-
ke ni spoštoval ukazov zavezniških vlad in da na-
daljuje z nečloveškimi napadi, četrtno so so-
vražnosti na teh točkah z naše strani popolnoma
ustavljene.»

«Poveljnik opozarja, da bo prisiljen, da s skraj-
nimi sredstvi brani življenje delavcev, če se ti
napadi ponove. Bele Kuhn izraža v svojem brzo-
javku Clemenceauju veselje na tem, da ententa
kaže namen, da prepreči nadaljnje prelivanje krvi;
pripominja pa nadalje, da se je mađarska revolu-
cija razvila brez krvi. Mađarska sovjetska
vlada ne misli na pridobivanje in noče nobenega
naroda potlačiti. Vsa mirovni potkus najde trdo
oporo v budimpeštanski vladi, ki računa na de-
lavsko solidarnost, da vzpostavi evropski mir.»
Mi izjavljamo, pravi Bele Kuhn, da nismo odgo-
vorni, če se se prelija čehoslovanska kri. To do-
kazuje dejstvo, da ne podvzegnemo sploh nikak-
ršnih operacij proti romunskim četam, ki so za-
sedle naše meje. Uporabljamo to priliko, da opo-
zujemo zavezne in pridružene vlade, da niso po-
sišale naše vlade glede gospodarskih in politič-
nih vprašanj. Določile so celo naše meje, da niso
nas niti vprašale. Razum tega onemogočajo pro-
metne težave gospodarsko življenje tostran te
meje. Pričakujemo, da se boste bavili s temi te-
žavami ter vas spominjamo predloga naše zadnje
note, ki zahteva, naj bi se sestali zastopniki raz-
nih narodov stare monarhije, ne da bi se bilo tre-
ba zatekati k orožju. Naša vlada je pripravljena
na vsak tozadeven sporazum. Upamo, da upora-
bite svoj vpliv na romunsko in čehoslovansko vla-
do, da se sedanje težave rešijo mirnim potom.»

Kako so nemški mornarji potopili 400.000 to-
lat svojega brodovja.

LONDON, 23. Kratka zgodovina nemške
vojne mornarice je imela svoj tragičen epilog
v otičnem podpisu mirovne pogodbe, ki bi bila
zapečatila usodo Kaiserjevega brodovja. S
skrajno obupnim činom je posadka zaplenjenih
ladij prihranila pokoro za zločine, ki so o-
bežastili zastave nemških ladij med podvodno
vojno.

Iz prvih poročil izhaja, da so ladije tonile z
nemsko zastavo na krovu in med hura klizi
posadke, ki se je bila zatekla v čolne.

Prizor je bil veličasten. Opoldne se je neka
usidrana križarka nenadoma nagnila in uto-

nila; nato so se pa začele druge ladje potaplja-
ti. Zadnji je utonil neki dreadnought ob 16.30.
Posadka pri obali basidanih torpedovk se je
vrgla v vodo in plavala na suho; posadka ve-
likih ladij se je spustila v čolne, a angleške la-
dje so je vzele na krov. Edina večja ladja, ki ni
utonila, je oklopnica Baden, na kateri se ve-
dno plapolala angleška zastava, a pod njo nem-
ška. Ladje, ki se sedaj nahajajo na dnu okolo
60 m globokega morja, znašajo okolo 400.000
tonelov in so stale okoli 2 milijardi lir. Naj-
večja je bila oklopnica Bayern.

Velika potopljena flota ogroža plovbo okoli
Schapaflova, pa bo treba potrositi nekaj mili-
onov, da se morje očisti. Izključeno je, da bi
Nemci bili uporabili eksplozivne tvarine; la-
dje so utonile tiho in počasi, ker je posadka
odprla zaklopnice, pa je voda udrla v brodeve.
Zdi se, da so mornarji tudi izpili nove luknje,
samo da bi ladje prej utonile. Minulega no-
vembra so angleške oblasti točno preiskale
vsako nemško ladjo, toda eksplozivnih reči
niso našli.

Oddelki angleških ladij so bili pripravljeni
da se ukrcajo na nemške ladje že v ponedeljek,
če bi Nemčija podpisala mirovno pogodbo.

Admiral Reuter je baje pred tremi meseci
dobil dopust, da odide z zdravstvenih vzrokov
v Nemčijo, pa se je bržkone dogovoril z vlado
za današnji čin.

Kar preseneča javnost, je to, da so bile nem-
ške ladje brez nadzora. Ena angleška ladja je
noč in dan križarila med nemškim brodom, to-
da ena ladja ni zadostovala. Dejstvo, da so
Nemci tudi med vojno rajši potapljali svoje
ladje, tudi če so se morali žrtvovati, je moralo
biti, kakor pravi pisatelj Waekly Dispatch, o-
pomni poveljniku scapaflovske luke.

Naj bo, kakor hoče, potopitvenje nemškega
brodovja ima vsaj eno korist za zavezničke:
ne bodo se prepirali, kako naj to brodovje po-
razdelje. Znano je, da je angleška vlada hotela,
naj bi se nemško brodovje svečano potopilo
nasredi Oceana, toda Wilson in drugi zavezni-
ki so se temu predlogu odločno uprli. Tako so pa
nemški mornarji rešili Nemčijo sramote, a za-
vezničkov skrbi.

Iz Nemčije.

Zgodovinska seja narodne skupščine.

BASEL, 23. Iz Weimarske poročajo: Pre-
sednik Fehrenbach je otvoril sejo narodne
skupščine ob 17.15. Dnevni red: Izjave vlade.
Ministrski predsednik Bauer je izjavil: Kot
dan prejše vlade ne morem hvaliti njenega
delovanja; toda ne morem drugače, nego da
izrečem odstopnim članom vlade besedo pri-
poznanja na njihovem nesebičnem delovanju,
polnem požrtvovalnosti, in isto moram reči o
članih mirovne delegacije. Bivša vlada je pre-
dložila demisijo, ker je bilo nje naziranje o mi-
rovni pogodbi diametralno nasprotno, a to
ne iz strankarskih razlogov, ampak vsled čuta
odgovornosti vsakega člana. Za nas je bil ne-
končno mučen vstop v novo vlado, katere
prva in zadnja dolžnost mora biti, da sklene
nepravičen in nesrečen mir!

Ura razmišljanja je minila in prišla je ura
činov, in vsled tega ura odgovornosti. Zdru-
ženi smo v eni točki, in sicer v najresnejšem
obojujanju mirovne pogodbe, ki nam je bila
predložena in ki mi moramo pritrčiti pod ne-
zaslišano silo. Vojna se mora začeti zopet ju-
tri zvečer, če ne izpregovorimo svojega «da»,
začne se prodiranje s sredstvi, že pripravljene-
mi v ta namen, proti našemu ljudstvu, ki je
brez obrambe in brez orožja, in ki mora po-
znati samo eno stvar: da v notranjosti dogradi
svobodo, pridobljeno iz nesreče.

V tej uri, pod grožnjo z invazijo, povzdignam
zadnjičkrat v skupščini svobodno Nemčije pro-
test proti vsaki nasilni in razdevalni pogodbi,
protest proti kršenju pravice do svobodne sa-
moodločbe, proti temu novemu ogrožanju svet-
ovnega miru pod obliko mirovne pogodbe.
Nihče ne more uničiti protesta, ki ga izrekamo
in mu polagamo prisego za bodočnost. Vlada
se je odrekla temu, da bi razpravljala to ali ono
vprašanje med velikim številom vprašanih, ki
so neznošljive več ali manje. Ta pogodba ne iz-
gublja svojega uničevalnega značaja z izpre-
membami v podrobnostih. Vlada mora upošte-
vati, da se more postavljati ljudstvo pred kri-
zo v roku 48 ur, kajti odklonitev podpisa ne
bi nikakor pomenjala izpremembe pogodbe.
Slo bi le za kratko odložitev, kajti naša moč
je zlomljena in ni ga nobenega drugega sred-
stva, da bi dosegli kaj boljšega.

Pogodba nam daje — to je res — možnost in
lastnovoljno obljubo entente, da more priti
vsak čas do revizije pogodbe, ki se prilagodi
novim pogojem, vsebovanim v obljubi in v vse-
bini entente poslanice od 16. junija. Izjava
sprejetja je bila že izročena, vlada obljublja,
da izvede odredbe, vrinjene Nemčiji. V tem
slovesnem trenutku se hoče vendar izreči z
vso jasnostjo, da se izogne očitnanju netočnosti.

izem rekla tega — je odgovorila pevka brez
brizno. — Vzgojena na deskah odr, sem na-
vžila v svoje žile ves prah kulis in ves čas svo-
ji vlogi; — toda čutim, da me ta večni ogenj
zanosja in strasti utruja. Želim miru in nič
drugega, nego miru. Obrvi ste stisnili, a na
obrazu kraj usten ste se pojavili dve trdi črti.
Ali nimate nikogar svojega? — je vprašal
Ivan po kratkem presledku. — Premotila ga
je velikim, a neizrecnim pogledom. Ironija,
bol, sočutje: vse je preletelo v tem kratkem
blesku.

Nimam — je odgovorila kratko — ah, ako
hočete: imela sem. Matere ne poznam — oče
pa — — — bolje bi bilo, da ga ni bilo. Vsi drugi
so mi izginili, izpred očesa. A vi?

Jaz imam mater — je odgovoril Ivan tiho,
ali nekaj mi je zdrtelo v grlo.

Zakaj pa ste jo zapustili? — ga je vprašala
Bianca hladno.

(Dale)

Vrinjeni pogoji prekoračajo mero, ki jo more
Nemčija prenašati. Mi odklanjamo vsako od-
govornost, če ne bi nemški narod — vkljub
naporu vse sile, svoje zmognosti — mogel iz-
polniti teh pogojev, kajti ne moremo sprejeti
člana pogodbe, ko določa, da je edino le Nem-
čija povzročiteljica vojne, ne moremo pripo-
znati tega s svojim podpisom. Razum tega ne
more vlada radi svojega dostojanstva in svo-
je časti sprejeti in izvesti člana, ki zahteva od
Nemčije, naj nemške državljane izroča so-
dišču.

Sporočilci ustanovitev nove vlade, je Bauer
zaključil svoj govor: Tistemu, ki mora govoriti
v najhujših urah življenja svoje dežele, se oči-
ta čisto, da je optimist, če izreka vero v boljšo
budočnost. Nahajamo se pred leti dela za
tujina, kakor se ni nahajal pred nami še aob-
en drug narod, in edino le z zvestobo do po-
godeb do skrajno možne meje, edino le s skup-
no voljo za skupno delo vse razredov naro-
da nemškega, edino le z disciplino in zvestavo
svoje dolžnosti moremo pričakovati, da se v
tej uri še more porodi bodočnost za nas. Ni
ne čudežev, ne bajk, ki bi moglo ozdraviti bo-
lezen takega naroda, niti svetovna revolucija
ga ne more ozdraviti. Revoluciji moralne za-
vesti se more in mora posrečiti, da iz te temne
noči vzkrasne boljša bodočnost.

Nato je predsednik Fehrenbach prečital
predlog Schunutta in Roberja.

Löbe je izjavil, da njegova stranka prireja
podpisu pogodbe le zato, ker se je bati hujše-
ga, ako bi odrekli podpis. Ali — je pridodal —
treba je poizkusiti vse, da se prepreči, da po-
godba ne postane permanenten zakon in nepo-
rurna podlaga za skupnost narodov.

Röber je podal dolgo izjavo, rešil med dru-
gim, da bo njegova stranka podpirala vlado v
vseh slučajih, kajti predvsem je potrebno to,
da se prepreči nova vojna, in Nemčija se je
morala ukloniti pred potrebo.

Schipper, demokrat, je izjavil ob pritjevanju
velike večine njegove stranke, da odklanja
pogodbo, kajti ta hoče največjo vojno zgo-
dovine končati z največjim zločinom na enem
narodov.

Grof Posadowski, nemški nacionallec, je re-
kel, da njegova stranka ne more imeti zaupa-
nja v novo vlado, ker jo smatra za nesposob-
no, da bi ustalila nov red stvari in zajamčila
varnost civilnega življenja. Nato je razložil
vzroke, zakaj njegova stranka smatra pogodbo
za nesprejemljivo.

Haase, neodvisen socialist, je izjavil, da
tudi po dovoljenih koncesijah pogodba ne od-
govarja načelom njegove stranke, ki priporoča
podpis le vsled sile. Zato se ne sme prepre-
čati pogodba radi vprašanju odgovornosti in iz-
ročitve krivice.

Bauer je odgovarjal na prigovore od strani
nasprotnikov vlade.

Kahl je izjavil, da nemška ljudska
stranka ni mogla imeti zaupanja do vlade, ki
se je ustanovila, da podpisuje pogodbo. V ime-
nu prebivalstva, ki je v nevarnosti vsled po-
godbe, odklanja in protestira proti odcepitvi
takih ozemelj od naše domovine.

Končno je izjavil Härsing, v imenu socialis-
tov onih ozemelj, ki so v nevarnosti, da bodo
ločena od Nemčije: «Mi smo in ostanemo
Nemci, ter se ne bomo nikdar odrekli upa,
da se ločena ozemlja povrnejo k domovini!»

Edina in prežalostna dolžnost.

BASEL, 23. Nemško ministrstvo, ki se je
ustanovilo vsled odstopa Scheidemanna, ni
novo ministrstvo, marveč je obnovevitelemen-
tov, ki so večidel sestavljali staro vlado.
Večini imajo absolutno pretežnost in sindi-
kalni elementi sestavljajo večino. Predsedstvo
je prevzel Bauer, ki je imel v prejšnjem mi-
nistru listnico dela. Bauer je bivši podpred-
sednik nemške delavske konfederacije. Her-
mann Müller, tudi star delavski tajnik, je po-
stal minister za zunanje stvari, dočim je odvet-
nik David — večinec — prešel k ministrstvu
za notranje stvari. Gisbert, bivši govornik
krščanskih organizacij, je obdržal listnico po-
šte in brzojava, a Wissel, znani večinski eko-
nomist, listnico javnega gospodarstva; Bava-
rec Mayer je finančni minister, Noske je ob-
držal narodno obrambo; Bell je sprejel prevoz
in časno kolonije; prehrano Schmidt, bivši
mizar, ki je vodil nekdanji statistični urad delav-
ske konfederacije; Erzberger, vodja središča,
bo podpredsednik ministrskega sveta in fi-
nančni minister; slednje je Schlicke — veči-
nec in predsednik federacije kovinskih delav-
cev — prevzel listnico dela. Minister za pravo-
sodje se ni določil. V ministru je torej pet
večinov in šest pripadnikov delavskih sindi-
katov.

Novemu ministru je očitno naloženo, da
podpiše mirovno pogodbo, naka odstopi brž-
kone svoje mesto drugim. Simptomatično so
izjave, ki jih je podal včeraj novi ministrski
predsednik v Weimaru pred narodno skup-
ščino. Bauer je začel svoj govor z zahvalo čla-
nom bivše vlade za njih delovanje, obenem pa
je naglasil, da — čeprav je pripadal prejšnji
vladi — ne more odobrati vsega, kar so de-
lali njegovi stari tovariši. Rekel je to, da so de-
misijo povzročila navzkrižja v naziranjih gle-
de mirovne pogodbe. Rekel je: «Neizmerno
mučen je za nas vstop v novo vlado, ki mu bo
prva in zadnja dolžnost, da sklene krivičen in
nesrečen mir.»

Grenka, težka pretresljiva dolžnost, tem
hujša, ker bo — edinal

Nemška notranja situacija

CURIH, 23. Drakonska politika centra in
večinskih socialistov gre za tem, da zbere v
narodni skupščini večino vseh opozicijskih
skupin. Demokrati so v popolni krizi: strankin
predsednik Payer je demisijsiral in sedaj je
še osem stranknih poslancev, ki so se bili iz-
javili za podpis. Teodor Wolff obžaluje v
«Berliner Tageblattu» veliko taktično napa-
ko, ki jo je napravila narodna skupščina s

tem, da je zahtevala glasovanje o »stališču
vlade» proti mirovnim pogojem a ne o mi-
rovnih pogojih samih, kar je privedlo k vladnemu
stališču tudi neodvisneže. Wolff pravi, da bi
narodna skupščina bila morala gledati, da pri-
driži mirovni pogodbi samo majhna večina, ker
bi to bilo napravilo ugoden vtisk na svet in
bi bilo tudi koristno za bodočnost Nemčije. To
je hotel tudi Brockdorff-Rantzau, ki ni pri-
sostvoval seji, to je bržkone hotel tudi Haase,
ki se je povrnil v Berlin pred glasovanjem.

Tudi večinski socialisti preživljajo krizo.
Fridrik Staempler je odstopil od vodstva li-
sta «Vorwärts». On in še nekateri večinci
priobčujejo izjavo, v kateri pravijo, da se mora
mirovna pogodba odkloniti; glasovali da so
za sprejem samo-radi strankne discipline. Isti
prizor se nudi v centru.

Ce se vse vkup vzame, se mora smatrati, da
bo novi kabinet imel zelo kratko življenje ter
da bo to samo prehodno ministrstvo, dokler
se vzpostavijo odnosi z zaveznički.

Karel Endres zaključuje polemike v «Mün-
chester Neueste Nachrichten» kar nakratko
ter pravi: «Morali smo podpisati, ker je naš
narod poražen ne samo vojaško temveč tudi
duševno, pa ni moč uspešen odpor. Mi smo
sedaj sami na svetu, proletarij smo tega sveta,
nezmogljivi da se upremo silnemu zapadnemu
kapitalizmu. Upajmo in delajmo. Med tem
obnavljamo svoje duhove.»

V Nemčiji se pripravila vojaška zarota?

CURIH, 23. «Berliner Tageblatt» piše, da se je
Hindenburg včeraj, malo pred glasovanjem v na-
rodni skupščini, izjavil proti sprejemu pogodbe.
Agitacija v vojaških krogih je na višku, in «Frei-
heite» govori že o vojaški zaroti, ki je pripravila
pod vodstvom generala Lettowa Vorbecka. List
prvi proti Poljakom, a drugo proti Berlinu, da
zruši «Noskejev režim». General da se ne bo
uklonil vlad.

Neki odbor, ki se podpisuje »odbor za socialno
propagando», priobčuje v pankerniških listih
proglas, ki zaključuje: «Nemci vseh strank, zdru-
žite se! Doli z nasiljem in sramoto! Doli z iz-
dajniki, ki so podpisali!»

«Deutsche Tages Zeitung» piše, da se priprav-
ljajo častniki na veličanje manifestacije proti vsa-
kemu poizkusu, da se izroči Kaiser in visoke vo-
jaške osebe tujam sodiščem.

Nemške ladje v Kielu potopljene?

PARIZ, 23. ponoči. «Intransigence» prinša vest
iz Geneve, ki pravi, da so Nemci potopili svoje la-
dje, ki so se nahajale v kielški luki.

Neko poročilo iz Londona pa pravi, da je zle-
tela v zrak oklopnica «Baden» 18 ur po potopitvi
drugih ladij.

govca, ki je sedaj nemški, a bo v kratkem času, z jugoslovansko upravo, drugačen, in prvi, da se mora država SHS z naporom vseh sil upreti žrtvovanju enega milijuna Jugoslovancev. Če bi vladni krogi, pravi list, šlohoti sprejeti mir, ki se pripravlja v Parizu, in bi ga naše odposlanstvo podpisalo proti volji naroda, bomo branili svojo pravico z izrednimi četami, prostovolci, komitami itd.

Tudi "Riječ", ki je vladno glasilo, pravi isto v članku pod naslovom "V boj za Italijo", daširavno v bolj diplomatskem tonu in kolikor toliko opreznost. "Italija", pravi članek, "je naša naravna sovražnica. Spora z Italijo, ki ne priznava in čeni drugega kot silo, ne rešimo z demonstracijami, razpravami in protesti. Naša politika napram Italiji bo učinkovita samo v razmerju moči, ki jo bomo mogli razvijati in uveljavljati v obrambo svojih koristi. Bilo bi bolje za nas in za Italijo, če bi ne bilo tako, — toda ni mogoče, da bi se naša svoboda skladala z mirom z našimi sosedi, kateri že samo dejstvo našega obstanka kot države SHS smatrajo za nevarnost zase."

Ne gre za naš spor z Italijo, za rešitev posebnih vprašanj, ki se razpravljajo na pariški konferenci; spor je globok in bistven ter bi ostal tudi potem, če bi mi v korist Italiji odstopili vse, kar zahteva ona. Italijani ne bi izpremenili svoje vedenja napram nam, temveč bi smatrali svojo položaj le pripraven za to, da bi dosegli svoje cilje, ki jih imajo v svojem programu. Evo zakaj nam Italija odgrava zase kolikor le moreče našega ozemlja in zakaj bi hotela dati drugim, kar ne more zahtevati zase. To je vse le zato, da bi nas oslabil. In ni si treba domišljati, da bi izpremenila svoje postopanje, ko se udele meje. Naš spor ni spor, ki bi se dal rešiti s pogodbami in v nekotnih dneh, in bilo bi otročje, ako bi si zakrivali težave, ki nas čakajo tudi v bodočnosti. To da bilo bi nepravilno in tudi samotno, ako bi klonili pod to težavo. Kakršnokoli bo brne, ki nam je naložila konferenca, je bomo znali nositi, kajti nikdar se v vsi svoji zgodovini nismo nahajali v ugodnejših razmerah za razvijanje svojih moči. Ko smo bili slabi in razdeljeni, smo premagali nezmagljive težave, sedaj, ko smo zedinjeni, bomo znali razbiti vse ovire, ki bi se zoperstavljale naši povzdigi, našemu napredku, dopolniti naše neodvisnosti. In Italija ve to, kakor tudi ve, da je država SHS dejstvo, ki se je ustvarilo proti njej! In mi sami si moramo predvsem ustvariti to zavest, da se ne moremo dati potresti po današnjih težavah niti ostrašiti po začasnih nasprotinikih uspehih.

Hrvatski listi poročajo o sprejemu, ki ga je dovolil Wilson, sam samim, v svoji palači v Parizu slovenskemu odposlanstvu v katerem se je nahajal tudi ljubljanski škof dr. Jeglič. Odposlanstvo je predločilo svojemu ameriškemu prijatelju, da mirni načrt obseja pod tuje gospodstvo polovico Slovenec. Wilson jim je naznanil, da za Korosko vzdržuje ljudsko glasovanje. Nek član odposlanstva je prosil Wilsona, da se Slovenec, ki jim je usojeno, da bodo priklonjeni k italijanski kraljevini, zagotovijo obznanje in kulturni razvoj ter ga je prosil, da se ohranijo Jugoslaviji oni Slovani, ki si gredo po njegovem načrtu. Wilson je obljubil, da ugodni tema dveina zahtevama. Končno je škof Jeglič zahvalil ameriškega predsednika na njegovem podpiranju slovenske stvari.

Zadnja: "Jutranji List" si daje brzojavljati iz Pariza, da so se pogajanja za rešitev jadranskega vprašanja ponovno odgodila zaradi neupogljivosti stališča jugoslovanskih odposlancev. Jugoslovani ne odstopajo nikdar nobenega jadranskega otoka Italiji brez ljudskega glasovanja. Upirali se bodo vedno načrtu, da bi se meje reške države raztegnile preko Sušaka in da bi bil vlado nove države tvoril direktorij petih članov z italijansko večino, temveč bodo zahtevali, da vlado nove države volji prebivalstvo. Italijani, pravi brzojavka, bi bili pripravljeni odstopiti Zader in Šibenik, ne sprejmejo pa za reško državo ljudskega glasovanja in vlade, ki bi jo volilo prebivalstvo.

Čehoslovski listi proti lažnemu častništvu.
REKA, 20. (Il Giornale d'Italia). Zagrebški listi, ki so dospeji danc, objavljajo vsi naslednje brzojavke iz Ljubljane: "List 'Jugoslavija' dobiva iz Prage zelo sovražne članke proti Italiji. Neposredni razlog teh napadov je dejstvo, da so italijanski častniki, prideleni čehoslovski vojski, izdali čehoslovsko vojsko in prid madžarskim boljševičkim četam. Imajo se dokazi, da so Italijani prejeli od madžarskih boljševikov 280 tisoč za to izdajstvo. Zaradi izdajstva italijanskih častnikov se je posrečilo madžarskim boljševikom potlačiti čehoslovsko vojsko, in malko je le malo, da bi bila vojska obkoljena. Češki listi se iz raznih razlogov ne morejo podrobno baviti z izdajstvom italijanskih častnikov, toda čehoslovške čete, namreč vojaki, so spodili Italijane iz svojih vrst."

Tako poročilo omenjenega ljubljanskega lista. Pričakovaje, da bo mogoče kontrolirati po čeških listih kar jim natveza slovenski list "Jugoslavija", je treba ugotoviti neko dejstvo: Nekaj mesecev sem je jugoslovansko časopisje ob vsaki priliki izražalo svoje nezadovoljstvo zaradi opetovanih manifestacij prijateljstva med Italijo in čehoslovsko republiko in marsikateri srbski in jugoslovanski list je napadal praško vlado, pozivajo jo, da naj se izjavi odkrito, ali z Jugoslavijo ali Italijo. Bilo je omahovanja, nedoločnih izjav, toda Praga ni odgovarjala.

Vsed nekih razlik med stališčem jugoslovanskega in čehoslovškega odposlanstva, ki so dovedle do krepkih besednih spopadov med obema odposlancstvom, so se stvari hipoma izpremenile.

Praški listi, prej tako navdušeni za Italijo, ki so vedno izražali priznanje za vse ono, kar je Italija storila za čehoslovsko republiko in njeno vojsko, so postajali rezerviranejši in so se polagoma začeli izjavljati v prilog jugoslovanskim zahtevam v Jadrano proti italijanskemu imperijalizmu.

Pred mesecem dni so "Narodni Listy", največji čehoslovski list in glasilo demokratske stranke, ki je sedaj na vladi, ter "Pravo Lidu", glasilo češke narodne socialistične stranke, pričeli napadati italijansko vlado in Italijo, po tezažjo se za tesno zvezo med Jugoslavo in Čehoslovaki, katere večje iste koristi.

Sledile so potem druge manifestacije vzajemnosti med obema državama. Jugoslovansko časopisje je končno moglo z radostjo zabeležiti, da se je odpravilo vsako nesoglasje med Čehoslovaki in Jugoslavo in da oba naroda karakata združena proti skupnemu cilju.

Sledil je nato umik misije generala Piccio- neja iz Češke in končno je prošlo nedeljo diplomatski zastopnik čehoslovške republike mogel v Belgradu regentu Aleksandru predlo-

žiti svoja poverljiva pisma, pri čemer so bili z obeh strani izpregovorjeni genjivji govori, z obeležjem najzaženejšega bratstva.

Sedaj pa stvari kažejo drugačno lice. Jugoslovanski listi zahtevajo, da praški listi mečejo v obraz italijanskim častnikom krvavo žalitev izdajstva in izdajstva, plačanega z milijoni s strani madžarskih komunistov. To strahovito prostavstvo, ki ni niti vredno, da bi jo prezirali italijanski častniki, pa se mora vsaj pojasniti. V Rimu se nahaja čehoslovsko diplomatsko zastopstvo. Naj se poskusi, da izpregovori, in brez ovinkov naj govori tudi praška vlada. To zahteva čast italijanske vojske in to zahteva tudi italijanski častniki tu v Reki, ogroženi zaradi pisave jugoslovanskih listov. In prihajajo semkaj. Treba je jasne in določne izjave, in videlo se bo, ali so tudi če Čehoslovaki, kakor Srbi, pozabili, kar je storila Italija zanje.

PARIZ, 23. Včerajšnji pariški listi so objavili naslednjo uradno sporočilo, z datumom 20. t. m., ki je je sporočila agencija Stefani po posredovanju agencije italijanskega časopisja: "Pooblaščen krogi italijanskega odposlanstva se kažejo zelo presenečeni zaradi važnosti, ki jo, kakor se zdi, hoče del časopisja zaveznih narodov pripisovati vestem o približevanju Nemčije k Italiji, ki jih je brez zla pobral kak dopisnik. Kakršnekoli ministrski izpremembe se morejo dogoditi v Italiji, se smer zunanje politike vendar ne more izpremeniti, ker je začetna v pogodbah in v neomajni vzajemnosti italijanskega naroda za stvar svobode, ki nje obrambe ne more sprejeti nihče drugi kot za- padne vlasti. Položaj je čist. Tako vse te bajke, ki so se razširjale zadnje dni o pretveznem sodelovanju Italije z Madžarsko ne zaslužijo drugega kot odločno zanikanje."

Uprušanje odgovornosti in krivde.

V ponedeljek se je sešla nemška narodna skupščina v veliki uri.

Izjave zastopnikov strank v tej slovesni in usodni seji nemške narodne skupščine so šle — kakor vidimo — hudo navzkriž. So bili glasovi za in proti podpisu. Vendar ni več dvoma, da Nemčija podpiše. Soglasna je sicer sodba, da so mirovni pogoji strašni, toda večina skupščine je za sprejem, ker bi z odklonitvijo izzvali še večjo nesrečo. Nemčija se mora ukloniti sili.

Tudi neodvisni socialisti Haase je naglašal moment sile. Naglašal pa je še nekaj, kar bi mi posebno podčrtali. Menil je: če se moramo podpisati, ne delajmo težav radi vprašanja odgovornosti in radi zahtev, da se krivci na vojni postavijo pred sodišče. Tudi mi sodimo, da je pravo zadel. Po izjavah zastopnikov strank je soditi, da je velika večina skupščine — in potemtakem tudi nemške javnosti — proti temu, da bi se uklonili v teh dveh točkah. In so radi »časti in ugleda«, ki da bi trpela, če bi se nemški državljani postavljali pred kako tuje mednarodno sodišče.

Gre tu za nekaj državnikov, generalov, parlamentarcev in — cesarja Viljema. Nam se zdi, da gre ta skrb za čast in ugled nemškega naroda in njegove države daleč preko meje; da ni v obrambo, marveč na škodo tega ugleda in te časti. Tisti krivci, ki naj bi jih svet sodil, so s povzročitvijo te vojne izvršili največji mednarodni zločin, kolikor jih pozna zgodovina. Ali bi to služilo v čast in ugled nemškega naroda, če bi te zločince jemal v svojo obrambo, ali če bi se celo istovetili z njimi? Mi sodimo nasprotno. Le povečal bi svojo čast in ugled, če bi dopustil: sodite jih! Le pridobil bi nemški narod neizmerno na spoštovanju pred svetom, če bi odklonil vsako solidarnost in stik z njimi! Najjasnejši dokaz bi bil to, da je narod brez krivde na tem, da so njegovi močotci tako strašno grešili nad človeštvom. In vzemimo tudi slučaj, da bi proces dokazal, da njihova krivda in njihova odgovornost niste tolike, kakor so obdolženi. Tudi to bi le razbremenjevalo nemški narod.

Ako presojamo stvar s tega vidika, moramo le pritrditi zastopniku Haaseju, naj se radi tega vprašanja ne delajo težave. Ni sicer izjavil izrecno tega, kar pravimo mi, ali bistveno je isto. Kaj ne moremo misliti, da bi rečeni poslanec ne imel smisla za čast in ugled svojega naroda. Bo pač tako, da če, da bi se to najvišje dobro vsakega naroda navezalo na — usodo zločincev, ki jih preklinja ves svet. Edino, kar moremo zahtevati zastopniki nemškega naroda, je, da bodi sodišče sestavljeno tako, da bodo dana vsa jamstva za popolno objektivnost, da se ugotovi — resnica! Če bo ta govorila obtožencem v prilog, tem bolje za Nemce: rehabilitirani bodo obtoženci in narod za- dobi zadoščenje. Če so krivi, pa naj jih zadene vsaj politična in narodna smrt. To bo svetu in narodu v največjo korist: ne bodo več ne- varni za svetovni mir in ne bodo ogrožali več — časti in ugleda nemškega naroda!!

Domače vesti.

Odborova seja Političnega društva "Edinost" se bo vršila v petek, 27. t. m., ob 16 v dru- štvni sobi, ulica Sv. Frančiška 20, I. nad- stropje. Vabim gg. odbornike in namestnike in posebno tudi gg. občinske svetovalce, da se je udeleže v polnem številu. — Predsednik.

"Delo" občinskega odbora. "Lavoratore" od minule nedelje razgrinja tako le sliko: Ob- činski odbor dela dolgo. To je edino "delo" njegovo. Ne zna in ne more drugega. Čuti oko- li sebe praznine, čuti nasprotstvo, ve, da gre- mo napram strmoglavljenju, ali: ostaja na svo- jem mestu — ostaja, ne vemo v kaki nadi in v kak namen. Ali — mora iti! Ne pravimo šele danes, da ne pripoznavamo dolgov, ki jih dela občinski odbor, ker ni pooblaščen v to. Je to odbor, ki je odstopil, in brez občinskega sveta. Je to odbor, ki ga nihče ne pripozna- va. Sedi v palači proti volji ogromne večine prebivalstva — sedi v palači, da ugonoblja me- sto. Ta odbor ne more nikdar rešiti najemni- skega vprašanja. Ne more rešiti vodovodnega vprašanja. Dokler bi bil mogel, ga ni hotel re- šiti. Sedaj manje, nego kdaj. Mesto pa trpi pomankanje vode. Ubogo ljudstvo mora ko- prniti po vodi istotako, kakor kopni po areti. Imamo tramvajsko vprašanje. Ali ta odbor je vedno dopuščal vsako izkoriščevanje od stra- ni privatnih družb. Danes imamo v Trstu

tramvajsko družbo, ki je nedostojnejša, nego po vseh drugih mestih Italije. In najdružja je. Imamo tram stramo. Ta odbor nam ne da nikdar take tramvajске službe, ki ima Trst pravico do nje. Vprašanje tlaka je vprašanje zdravja, življenja, dostojnosti in čistote. Naše podzemlje je mlakuža, ognjišče okuževanja, najstrašnejša nevarnost za mesto. Ali, ta ob- činski odbor ne bo mogel rešiti tega vpraša- nja: ne feja, ne vprašanja tlaka. — Mesto je umazano bolj nego kdaj. Danes je Trst najbolj umazano mesto Italije. Ta občinski odbor ni in ni bil nikdar sposoben, da bi nam dal jav- no snago, ki bi bila komaj komaj dostojna. — Ta občinski odbor je brez glave, se pušča po- škati ali od enega, ali od drugega. Živi danes, ne da bi vedel, kaj stori jutri. Je na oblasti, ker mu oblast ugaia, da je sploh kaj, ne da bi mislil na veliko škodo, ki jo dela mestu. Na- sprotno: žvižga na to. Po petih letih vojne, z vsemi nje posledicami, ki jih je trpelo mesto, ni ta občinski odbor v sedmih mesecih, odkar je prišel zopet na oblast, znal pravi ničesar po- skrbeti v obrambo delavcev, niti tega ni znal, da bi preosnoval urad za nameščanje v smi- slu italijanskih zakonov, ni znal primerno re- organizirati službe javne pomoči. — Ta odbor mora iti, ta odbor se ne sme več trpeti. (Za- ključke zaplenjen).

† **Anton Babič.** Prvi med prvimi, došel iz vo- jaške službe leta 1884. v Trst, rojen v Rodiku pri Kozini, je začel orati ledino pri Sv. Jakobu pokoli pri Sv. Jakobu. V njegovi gostinji "Pod farovžem" v ul. sv. Marka — bil je prvi slovenski gostilničar pri sv. Jakobu — začela so se sponati prva tr- žaška slovenska društva in "Delavsko konsumno društvo pri Sv. Jakobu" ima zahvaliti svoj po- četek pok. Antonu Babiču in njegovemu zvestemu prijatelju, tudi pok. Rakuši. Tudi vsa druga dru- štva, gospodarska, kulturna in zabavna, štejejo pok. Antona Babiča med svojimi ustanovniki, pod-porniki ali rednimi člani. Karkoli se je zgodilo pri Sv. Jakobu dobrega v narodnem pogledu, o vsem se je razpravljalo pred ustanovitvijo v pokol- ni-kovi hiši, in povsod je šel on s svetom ali gmotni- mi sredstvi organizatorjem na roke. Z veseljem svojega značaja je znal pokojnik pripomoči k uresničenju idealov, ki so jih gojili njegovi znanci in prijatelji, znal je pa tudi marsikaj zabraniti, kar bi rodilo neslogo med slovenskim življenjem pri Sv. Jakobu. Svoja mlada leta je znal mož porabi- ti za delo, in to je obrodilo obilen sad. Čeravno se je moral vedel boleznim v zadnjem času odg- niti javnemu delovanju, je vedno pomagal s svet- lom in darom, in njegovo srce je bilo vedno od- prto, vendar tako, da ni vedela levica, kaj dela črnica. Menda ni pri Sv. Jakobu slovenske dru- žine, v kateri ne bi bil on kumoval bodisi sam, bodisi po svoji družini. Sploh je bil poznan vsem le po imenu »šantolo«, in malko da je s pravim imenom klical. Nam vsem, ki smo ga poznali, je bila njegova družba izreden užitek in veselje smo bili, če smo slišali njegove šaljive zafrakcije. Mehkega srca nasproti svojnemu soplemenjaku, povsod postrežljivemu in nesebičnemu.

Dragi »šantolo«! odšel si tja, odkoder ni po- vrata, zapustil si nas žalostno in potro.

Tvoji zapuščeni ge. soprogi in g. sinu pa bodi v to- lažbo to, da v žalosti nista osamljeni, temveč da žaluje žnima ves Sv. Jakob! Najlepši dokaz te- mu je bila velika udeležba od strani šentjakob- skega delavstva pri pogrebnih slavnosti v pone- deljek, 23. t. m. — I. S.

Odborova seja "Učiteljskega društva" bo jutri, v četrtek, ob 17 na Aequoditu. — Predsednik. **Popravlilno.** V četrtem odstavku včerajšnjega članka pod naslovom »Niti v nesreči ne morelo biti dostojno« se je vrnila neljuba pomota. Do- tični stavek je namreč: »In naše čustvovanje bi se ne vzprotilo, če bi maščevalna Nemčija, ki je danes posebej brena v Parizu v zastopnikih za- vezniških držav, hotela ublažiti Nemčiji itd. Citaj- te namesto maščevalna Nemčija: »maščevalna Nemeza«.

Hrvatska tečaja obiskovalke, katere niso še plačale učnine, so naprošene, da pridejo danes, v sredo, ob 18 v Citanico.

Citajliči barkovijanske knjižnice se pozivajo, da prinesejo izposojene knjige v tobakarno Narodne- ga doma in sicer še tokom tega tedna.

Odborova seja "Vrleškega Sokola" bo jutri, v četrtek, ob 21. Starosta. **"Glasbena Matica."** Sola "Glasbene Maticе" za- ključki šolske leto v ponedeljek, 30. t. m. Ob 17 uri issega dne se gojenec razdele izpričevala v Solskih prostorih. — Solsko vodstvo.

Sentjakobska podružnica CMD ima v četrtek ob 20 odborova seja v navadnih prostorih. — Predsednik.

Pohoj. Včeraj ob 20 so telefonirali po zdrav- nika rešilne postaje iz magičenske bolnišnice, kjer se je nahajal Angel Gombot, star 30 let, ki je imel 5 cm dolgo rano na levem senu. Ranjen- ca so peljali v mestno bolnišnico.

Požar v samomoru. Marcela Čermig, ki sta- nuje v ul. Carducci 34, je včeraj pila, v samomori- nem namenu, benzina. Hotela je bati umreti radi družinskih razmer. — Mario Taverna, star 40 let, stanujoč v ul. Tesa 47, si je včeraj radi neke neozdravljive bolezni prenežal žile na rokah.

Obema samomorilcema je dal zdravnik rešilne postaje prvo pomoč. **Požar v samomoru?** Včeraj ob 14²⁵ so klicali rešilno postajo v ul. dei Portici 5, kjer je slikar Karel Campolungo izplil, v epileptičnem napadu, sublimat. Zdravnik mu je izpral želodec in ga dal peljati v mestno bolnišnico. — Ni ugotovljeno, če se je reže hotel zastrupiti, ali je pa pil sublimat po pomoti.

Muzikalični tatovi. Včeraj so aretirali Marijo Gessa in Alojzija Machiolija, stara 22 let, ker sta ukradla 4 vijoline v ul. Beccherie 25. Vijoline so vrnili lastniku.

Tatvine. Brivnice Josipa Juha so v nedeljo obis- kali »umazani« gosti, ki so odnesli 25 brizac in 8 brivnih britev. — V prodajalni Huga Cistranija so včeraj neznan tatovi ukradli 25 kg svežega masla. — V gostilni Terezije Zigoj v Rojumu, ul. Apiani, je nekdo ukradel šivalni stroj »Singer«, vreden 600 lir. — Tatovi so obiskali dvakrat stanovanje Marije Višnovič, pa so ji ukradli prvič perilo a drugič kuhinjsko posodo.

Drzna tatvina. V ulici Cecilia Rittmeyer 18, se nahaja skladišče Levija, s čevlji in voščenicami. Včeraj so neznan tatovi udri v ponarejenimi klju- či v skladišče ter odnesli čevlje in sveče, vredne 1400 lir. Tatvina je bila naznanjena karabi- nlerjem.

Darovi.

— Po pogrebu pok. Antona Babiča so nabrali v gostinji Jakoba Ivančiča bivši znanci in prijatelji pokojnika znesek Lir 65,—, ki so ga naklonili na- mesto venca na grob pokojnika šentjakobski po- družnici CMD. — Med drugimi so darovali gg.: Sluga Karel L. 10, Vovk L. 5, Ivančič L. 5, Uječ L. 6, Babič A. L. 4, Šorn L. 4 in ostali skupaj L. 31. — Denar je izročen blaginiki.

Borzna poročila.

Trst, dne 24. junija 1919.

Neizpremenjeno.	Težaji:	
Gosulich (Austroamerica)	670—	690
Dalmatia (Parobr. dr.)	340—	370
Gerolimich	1650—	1700
Lloyd	1000—	1050
Lussino	1650—	1700
Martinotich	500—	520
Navigazione Libera Triestina	1675—	1750
Oceanica	520—	540
Premuda	670—	710
Tripovich	600—	620
Assicurazioni Generali	16900—	17100
Riunione Adriatica	3100—	3200
Ampela	450—	480
Cement Dalmatia	260—	280
Cement Spalato	360—	380
Cistilnica riža (Pifatura riso)	380—	420
Krka	375—	385
Ladefedelnica v Tržicu (Cantiere)	330—	350
Tržaški Tramway	215—	225
Tržaška tvornica olja (Oleifici Triest.)	740—	760

S potrtim srcem naznanjamo, da je naš nad vse ljubljani soproj, sin, brat in svak, gospod

Franjo Orel

nadučitelj v Kortah

nenadoma preminul danes, 24. t. m., ob 3 po- noči.

Pogreb se bo vršil v sredo, 25. t. m., ob 18.

Korte pri Piranu, 24. junija 1919.

Marija Orel roj. Komac, soproga.

MALI OGLASI

se računajo po 10 stot. beseda. Najmanjša pristoi- blina L. 1.—. Debele črke 20 stot. beseda. Najmanjša prisoblina L. 2.—.

PRAZNA soba, lepa, zračna, v sredini mesta (I. nadstropje) se odda. Naslov pove ins. oddelek Edinosti. 3815

DEKLE za vsa hišna dela se išče takoj. Brumlik, Molingrande 38, od 12 do 15. P 198

PRALNICA na Proseku sprejema perilo. Postrež- ba točna; cene zmjerne. Briček, Prosek. B 117

IZKUŠENA babica sprejema noseče na dom. Ul. Chiozza 50, levo. 3802

POHIŠTVO. Ker preskrbujem poškodovane de- žele, kupim raznovrstno rabljeno pohištvo v vsaki množini, kakor tudi volno, žimo, kuhinjsko opremo in drugo. Pisati ali vprašati: Molinari Tomaž, ul. Malcantoni 7, II. 3803

ZA UČENJE KLAVIJRA. Diplomirana klavirska učiteljica poučuje v klavirju po metodi konser- vatorija. Naslov pove inseratni oddelek Edinosti pod št. B 121. (B 121)

PRIDNA, pošena Slovenka, ki zna kuhati, dobi- takoj dobro službo pri družini 3 oseb. Bohinec, ul. S. Nicolò 9 III. 9—14. 3812

DOBRO ohranjena brivska oprava za dva de- lavca, s perilom vred, se proda za L. 600,— pri Kleinu, briven v Sežani. (P 193)

ABSOLVIRAN šest-osemoletec se sprejme takoj za praktikanta lekarne. M. Ph. Ivan Med, le- karnar v Vipavi. 3811

Eno najboljših PIV se toči v hotelu Balkan

Kovaška delavnica Andrej Purič, Trst, ul. Medla 6

Prevzema vsako delo kovaške stroke. Ima na prodaj več štedilnikov. Prevzema naroče po meri. — Priporoča se slav. občinstvu.

Zaloga manifakturnega blaga na debelo in drobno Gentili & Križmančič Trst, ul. Nuova 38, voja ul. S. Lazzaro Vsaki dan novi dohodi.

2 ALOGA UR IN ZLATANINE na veliko izbero se vdobi pri **A. POVH v Trstu** TRG GARIBOLDI (BARRIERA) 3.

UMETNI ZORJE z in brez željst, zlate krone in tudi obrobki **VILJEM TUSCHER** TRST, ul. 30. oktobra (ex Caserma) 13, II. Ordinira od 9 predp. do 6 večer.

Kisova kisolina v velikih in navadnih steklenicah se prodaja v skladišču **RUGGERO GAMBEL — Trst** ul. Pier Luigi da Palestrina 2 vogal ul. Coroneo. — Telefon 24—03.

Dr. FRANZUTTI ZOBOZDRAVNIK v Trstu, ul. Gioachino Rossini št. 12, vogal ul. delle Poste. Tehniški vodja A. Johanscher, dolgoletni asistent Dr. J. Črnaka. — Izdiranje zob brez bolečin. Plombiranje. Umetni zobje.

JADRANSKA BANKA Deln. glav. K 30.000.000, Reserve K 8.500.000

Centrala: TRST Via Cassa di Risparmio 5 — Via S. Nicolò 9

Podružnice: Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Ljub- ljana, Metković, Opatija, Split, Šibenik, Zadar, Ekspozitura: Kranj.

Obavlja vse v bčeno stroko spadajoče posle **Sprejema vloge**

na hranilne knjižice proti 3 1/2% letnim obre- stim v bancogiro-prometu proti 3% letnim ob- restim. I.a odpoved navezane zneske spre- jema po najugodnejši pogoji, ki se imajo pogoditi od slučaja do slučaja.

Uje v najem varnostna pralila (Salus dapilata). Blagajna postuje od 9 do 13.

Tvrška RACE & drug, Trst, telefon št. 24-95 trg Venezia ex Giusepp na 1, — Riva Grumula 2 priporoča svojim cenj. odjemalcem v mestu in na deželi svojo veliko zalogo prvovrstnih istrskih, italijanskih in dalmatinskih črnih in belih vin po najnižjih cenah. Obenem priporoča svojim cenj. odjemalcem na deželi svoji podružnici pri g. Marku Znideršiču v Sežani in pri g. Martinu Cebolinu na Kozini, ki ste preskrbljeni z najboljšimi vini.

Dobroznana tvrška J. PARČINA v Trstu, ul. Torrebianca 20, telefon 29-53 ima svoje skladišče vedno preskrbljeno z najfinejšimi vini po ceni, da uniči vsako konkurenco. **Posebno glasovito vino CHIANTI** od najboljših italijanskih tvršk, katero tvrška prodaja vsak teden na vagone in vagone, je privabilo tvrški tako veliko število novih odjemalcev, da večkrat ni v stanu, da izviši dnev- ne naroče ki jih prejema. Tvrška ima tudi veliko izbero vsakovrstnih likerjev, kakor konjak in fino žganje in fina desertna vina-šampanjec in peneči Asti.